

POSTULATY LAICKIE

Apel racjonalistów do polityków

Polskie Stowarzyszenie Racjonalistów opowiada się za rozdziałem kościołów od państwa. Wyznanie religijne czy bezwyznaniowość winno być prywatną sprawą każdego obywatela. Mieszanie religii i polityki prowadzi w nieunikniony sposób do nadużyć i waśni. W zasadniczy sposób szkodzi również publicznej debacie o sprawach państwowych i samorządowych.

W ostatnich latach obserwujemy groźne nasilanie się ingerencji Kościoła katolickiego i poszczególnych przedstawicieli tego Kościoła, w sferę polityki. Co gorsza, politycy, świadomie i z premedytacją traktujący Kościół instrumentalnie, w walce o wyborców odwołują się do uczuć religijnych oraz nieustannie zabiegają o polityczne poparcie instytucji religijnych.

Społeczeństwo polskie jest jednak wystarczająco dojrzałe, aby na arenie politycznej dyskutować o stojących przed nim problemach bez manipulacji jaką jest sugerowanie, że niezbędni do tego są duchowi pasterze.

Zacunek dla kościołów nie musi oznaczać uległości ani przyzwolenia na manipulację i traktowanie społeczeństwa jak trzódki poganianej przez pasterzy. Badania socjologiczne pokazują, iż społeczeństwo polskie posiada własne zdanie i w wielu sprawach jest to zdanie w istotny sposób różniące się od tego, co próbuje mu narzucać hierarchia kościelna (np. badania opinii społecznej w sprawie aborcji - ok. 64% "za").

Wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia i zamożności Polaków, przekształcamy się w społeczeństwo obywatelskie, w którym obywatele współdecydują o losie państwa i lokalnych społeczności nie pod dyktando pana czy plebana, ale w oparciu o własne rozeznanie. W obliczu postępującej laicyzacji polski Kościół katolicki próbuje wykorzystać instrumenty polityczne w obronie swojego stanu posiadania

Zdaniem hierarchii kościelnej 90 procent obywateli Polski to posłuszni katolicy, którzy również w życiu publicznym chcą być kierowani przez kapłanów. Populacja wierzących jest jednak niezwykle zróżnicowana i jej większość przeciwna jest aktywności Kościoła na arenie politycznej. Dodajmy w tym miejscu, że dla wielu katolicyzm to przede wszystkim tradycja ograniczająca się do formy.

W obecnej sytuacji polski Kościół katolicki nawet, kiedy utraci poparcie społeczne i wiernych, długo jeszcze będzie pozostawał kolosem, gdyż jest instytucją mającą gigantyczny majątek i potężną hierarchiczną strukturę. Sprawą elementarną programu laicyzacji areny politycznej jest więc odcięcie kościołów od pieniędzy publicznych. Czas, aby politycy zaczęli szukać brakujących na społeczne wydatki pieniędzy w wydatkach na rzecz Kościoła. Jeśli rząd mówi, że nie ma na *in vitro*, to tym bardziej nie ma na kapelanów, katechetów, Fundusz Kościelny, Świątynię Opatrzności Bożej, katolickie uczelnie itd.

Mamy nadzieję, że polski wyborca wybierając swoich reprezentantów oczekiwać będzie, iż będą oni reprezentowali obywateli, a nie instytucję wyznaniową. Prawo nie może być stanowione w oparciu o jakiegokolwiek nakazy lub zakazy religijne, które nie mogą być także uzasadnieniem naruszania praw człowieka, w szczególności praw kobiet.

W związku z powyższym przedstawiamy Postulaty Laickie, opracowane wspólnie ze specjalistą od prawa wyznaniowego, których realizacji domagać się będziemy od polskich sił politycznych celem zapewnienia w Polsce zasad neutralności światopoglądowej państwa, rozdziału kościołów od państwa, równości związków wyznaniowych i bezwyznaniowych. Chcemy podkreślić, iż przedstawiamy nie zarys laickiego ideału (któremu nie może towarzyszyć umowa taka jak konkordat), lecz sprawy najbardziej palące, pewne minimum, którego realizacji domagamy się niezwłocznie dla przywrócenia elementarnych zasad demokratycznego państwa świeckiego.

Polskie Stowarzyszenie Racjonalistów

I. Rozdział Kościoła od Państwa

1. Pozbawienie kapelanów w armii, w Straży Granicznej, w Policji, w Służbie Celnej, w Biurze Ochrony Rządu i w innych instytucjach państwowych statusu funkcjonariuszy państwowych. Uchylenie porozumień w sprawie duszpasterstwa katolickiego w Policji, w Straży Granicznej oraz w Służbie Celnej, jako sprzecznych z Konstytucją, zawartych bez podstaw prawnych i zagrażających wolności sumienia i wyznania funkcjonariuszy.

2. Nadanie Uniwersytetowi Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej statusu uczelni jednoznacznie konfesyjnej i zniesienie ich finansowania z budżetu państwa.

II. Zrównanie wobec prawa wszystkich religii i światopoglądów niereligijnych

3. Usunięcie zapisów o "chrześcijańskich wartościach" z ustaw o radiofonii i telewizji oraz o systemie oświaty.

4. Usunięcie art. 196 KK o karaniu tzw. obrazy uczuć religijnych lub rozciągnięcie ochrony także na osoby niewierzące, na wzór niemieckiego kodeksu karnego.

5. Zmiana ustawy z 17 maja 1989 o gwarancjach wolności sumienia i wyznania w celu wprowadzenia analogicznych zasad rejestracji i analogicznych uprawnień, jak te obowiązujące wspólnoty religijne, dla organizacji światopoglądowych (laickich).

6. Realizacja przez Rząd art. 25 ust. 5 Konstytucji, czyli zawarcie umów z zainteresowanymi nierzymskokatolickimi związkami wyznaniowymi i wydanie nowych szczegółowych ustaw wyznaniowych dotyczących stosunków między państwem a danymi wspólnotami religijnymi.

III. Świecka szkoła

7. Uchylenie rozporządzenia MEN w sprawie wliczania oceny z religii do średniej ocen na świadectwie szkolnym. Ustanowienie osobnych świadectw z religii lub z etyki.

8. Zagwarantowanie pełnej dobrowolności nauczania religii w szkołach i przedszkolach publicznych. Konieczność nowelizacji lub uchylenia rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach. Określenie limitów uczniów obligujących szkołę do organizowania nauki religii w ustawie z 1991 r. o systemie oświaty (a nie w rozporządzeniu). Obniżenie dotychczasowych limitów do trzech uczniów w szkole. Dopuszczenie jedynie oświadczeń pisemnych o chęci uczęszczania na lekcje religii, w celu wykluczenia domniemania, że uczeń pragnie być katechizowany. Wykluczenie możliwości rozpoczynania i kończenia zajęć modlitwą, z wyjątkiem katechezy. Utrzymanie dotychczasowej możliwości nieuczęszczania uczniów ani na religię ani na etykę w szkole.

Adres: Koszykowa 24/1, 03-553 Warszawa

Korespondencja: Polskie Stowarzyszenie Racjonalistów, Skr. poczt. 91, 00-950 Warszawa

WWW: psr.racjonalista.pl || e-mail: psr@racjonalista.pl

tel. (22) 635-81-87, fax (22) 486-33-11

KRS: 0000237579 || REGON: 140210950

Polskie Stowarzyszenie Racjonalistów

9. Przeciwstawienie się próbom wprowadzenia religii na egzaminie maturalnym jako przedmiotu fakultatywnego.

IV. Świeckie urzędy, instytucje i przestrzeń publiczna

10. Zakaz wywieszania symboli religijnych w urzędach państwowych i siedzibach władz państwowych i samorządowych, np. w Sejmie, Senacie, Pałacu Prezydenckim, Urzędzie Rady Ministrów, poszczególnych ministerstwach, siedzibach władz lokalnych i samorządowych, publicznych szkołach, przedszkolach i szpitalach, garnizonach wojskowych, w urzędach pocztowych itd.

V. Pozbawienie Kościoła przywilejów finansowych

11. Zakończenie procesu zwrotu nieruchomości związkom wyznaniowym na dotychczasowych uprzywilejowanych zasadach, dopuszczenie jedynie sądowego trybu dochodzenia roszczeń. Likwidacja tzw. komisji majątkowych oraz zniesienie tzw. postępowania regulacyjnego jako sprzecznego z prawem do sprawiedliwego i rzetelnego procesu sądowego w sprawach cywilnych.

12. Likwidacja Funduszu Kościelnego. Przejęcie finansowania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne przez samych zainteresowanych, czyli przez kler lub instytucje kościelne. Ograniczenie ulg i zwolnień podatkowych wyznaniowych osób prawnych, i objęcie tych podmiotów przepisami prawa podatkowego stosowanymi do organizacji pożytku publicznego.

13. Powstrzymanie wykonania aktów normatywnych umożliwiających finansowanie budowy obiektów sakralnych i kościelnych z budżetu państwa poprzez np. ich zaskarżenie do Trybunału Konstytucyjnego.

14. Uchylenie ustaw o finansowaniu z budżetu państwa papieskich wydziałów teologicznych we Wrocławiu i w Warszawie oraz Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie.

15. Likwidacja tzw. ulgi kościelnej, czyli możliwości odliczania bez ograniczeń przez podatników podatku dochodowego darowizn na działalność charytatywno-opiekuńczą na rzecz Kościoła katolickiego oraz Kościoła prawosławnego.

16. Rozpoczęcie prac na reformą finansowania związków wyznaniowych w celu zapewnienia transparentności sposobu finansowania.

Polskie Stowarzyszenie Racjonalistów